# CAN YOU ANSWER THESE QUESTIONS?

- 1. Describe the crucial role that Rabbi Yehoshua played in curtailing the power of the Minim?
- 2. What was Bei Avedan?
- 3. Describe five special qualities of Rabbi Abahu.
- 4. Describe Rabbi Abahu's relationship with the Minim.
- 5. Describe the circumstances of Rabbi Abahu's death.

This and much more will be addressed in the sixth lecture of this series: "Constantine and the Spread of Christianity".

To derive maximum benefit from this lecture, keep these questions in mind as you listen to the tape and read through the outline. Go back to these questions once again at the end of the lecture and see how well you answer them.

PLEASE NOTE: This outline and source book was designed as a powerful tool to help you appreciate and understand the basis of Jewish History. Although the lectures can be listened to without the use of the outline, we advise you to read the outline to enhance your comprehension. Use it as well as a handy reference guide and for quick review.

# THE EPIC OF THE ETERNAL PEOPLE Presented by Rabbi Shmuel Irons

# Series IV Lecture #6

# CONSTANTINE AND THE SPREAD OF CHRISTIANITY

# I. HaNotzrim

A.

ובערב שבת לא היו מתענין מפני כבוד השבת, קל וחומר בשבת עצמה. באחד בשבת מאי טעמא לא? - אמר רבי יוחנן: מפני הנוצרים. רבי שמואל בר נחמני אמר: מפני שהוא שלישי ליצירה. ריש לקיש אמר: מפני נשמה יתירה. תענית כז:

On Friday they did not fast out of respect for the Sabbath; and certainly not on the Sabbath. Why did they not fast on Sunday? — R. Yochanan said: Because of the Notzrim. R. Samuel b. Nachmani said: Because it is the third day after the creation of Man. Resh Lakish said: Because of the additional soul. **Taanis 27b** 

B. : אמר רב תחליפא בר אבדימי אמר שמואל: יום א' לדברי ר' ישמעאל לעולם אסור. ע"ז זי

Said R. Tachlifa b. Avdimi in the name of Shmuel: According to R. Yishmael it should always be forbidden [to transact business with idolaters because of] Sunday. **Avodah Zara 7b** 

# II. Disputations

חבי יהושע בן חנניה הוה קאי בי קיסר, אחוי ליה ההוא מינא: עמא דאהדרינהו מריה לאפיה רבי יהושע בן חנניה הוה קאי בי קיסר, אחוי ליה קיסר לרבי יהושע: מאי אחוי לך? - עמא מיניה. אחוי ליה: ידו נטויה עלינו. אמרו ליה לההוא מינא: דאהדרינהו מריה מיניה, ואנא מחוינא ליה: ידו נטויה עלינו. אמרו ליה לההוא מאי אחויית ליה? - עמא דאהדרינהו מריה מיניה. - ומאי אחוי לך? - לא ידענא. אמרו: גברא דלא ידע מאי מחוו ליה, במחוג יחוי קמי מלכא? אפקוהו וקטלוהו. כי קא ניחא נפשיה דרבי יהושע בן חנניה אמרו ליה רבנן: מאי תיהוי עלן ממנאי? חגיגה ה:

R. Yehoshua b. Chanania was [once] at the court of Caesar. A certain heretic showed him [by gestures]: A people whose L-rd has turned His face from them — He showed him [in reply]: His hand is stretched over us. Said Caesar to R. Yehoshua: What did he show thee?-A people whose L-rd has turned His face from them. And I showed him: His hand is stretched over us. They [then] said to the heretic: What didst thou show him? A people whose L-rd has turned His face from them. And what did he show thee? — I do not know. Said they: A man who does not understand what he is being shown by gesture should hold converse in signs before the king! They led him forth and slew him. When the soul of R. Yehoshua b. Chanania was about to go to its rest, the Rabbis said to him: What will become of us at the hands of the unbelievers? Chagigah 5b

В.

אמר ליה קיסר לרבי יהושע בן חנניה: מאי טעמא לא אתית לבי אבידן? אמר ליה: טור תלג סחרוני גלידין, כלבוהי לא נבחין, טחנוהי לא טוחנין. שבת קנב.

The emperor asked R. Yehoshua b. Chanania, 'Why did you not attend the Be Avedan?' 'The mountain is snowy, it is surrounded by ice, the dog does not bark and the grinders do not grind,' he replied. **Shabbos 152a** 

C.

ומ"ט לא אתית לבי אבידן? אמר להו: זקן הייתי ומתיירא אני שמא תרמסוני ברגליכם. ע"ז:

Then they (the Roman interrogators) asked him (R. Elazar ben Perata), 'Why did you not go to the Bei Avidan?' **Avodah Zarah 17b** 

D. הגליונים וספרי מינין אין מצילין אותם מפני הדליקה, רבי יוסי אומר: בחול קודר את האזכרות שבהן וגונזן, והשאר שורפן. אמר רבי טרפון: אקפח את בני, שאם יבאו לידי שאני אשרוף אותם ואת האזכרות שבהן, שאפילו אדם רודף אחריו להורגו, ונחש רץ להכישו נכנס לבית עבודה זרה, ואין נכנס לבתיהן של אלו. שהללו מכירין וכופרין, והללו - אין מכירין וכופרין. ועליהן הכתוב אומר (ישעיהו נז) ואחר הדלת והמזוזה שמת זכרונך. אמר רבי ישמעאל: קל וחומר, ומה לעשות שלום בין איש לאשתו אמרה תורה: שמי שנכתב בקרושה ימחה על המים. הללו שמטילין קנאה ואיבה ותחרות בין ישראל לאביהן שבשמים -על אחת כמה וכמה, ועליהם אמר דוד (תהלים קלט) הלא משנאיך ד' אשנא ובתקוממיך אתקוטט תכלית שנאה שנאתים לאויבים היו לי. וכשם שאין מצילין אותן מפני הדליקה, כך אין מצילין אותן לא מן המפולת ולא מן המים ולא מדבר המאבדן. בעי מיניה יוסף בר חנין מרבי אבהו: הני ספרי דבי אבידן, מצילין אותן מפני הדליקה או אין מצילין? אין ולאו ורפיא בידיה. רב לא אזיל לבי אבידן, וכל שכן לבי נצרפי. שמואל, לבי נצרפי - לא אזיל, לבי אבידן - אזיל. אמרו ליה לרבא: מאי טעמא לא אתית לבי אבידן? אמר להו: דיקלא פלניא איכא באורחא, וקשי לי. - ניעקריה - דוכתיה קשי לי. מר בר יוסף אמר: אנא מינייהו אנא, ולא מסתפינא מינייהו. זימנא חדא אזיל, בעו לסכוניה. שבת קטז.

It was stated in the text: The blank spaces and the Books of the Minim, we may not save them from a fire. R.Yosei said: On weekdays one must cut out the Divine Names which they contain, hide them, and burn the rest. R. Tarfon said: May I bury my son if I would not burn them together with their Divine Names if they came to my hand. For even if one pursued me to slay me, or a snake pursued me to bite me, I would enter a heathen Temple [for refuge], but not the houses of these [people], for the latter know (of G-d] yet deny [Him], whereas the former are ignorant and deny [Him], and of them the Writ saith, and behind the doors and the posts hast thou set up thy memorial. R. Yishmael said: [One can reason] a minori: If in order to make peace between man and wife the Torah decreed, Let my Name, written in sanctity, be blotted out in water, these, who stir up jealousy, enmity, and wrath between Israel and their Father in Heaven, how much more so; and of them David said, "Do not I hate them, O L-rd, that hate thee?" And am I not grieved with those that rise up against thee? I hate them with perfect hatred: I count them mine enemies. And just as we may not rescue them from a fire, so may we not rescue them from a

collapse [of debris] or from water or from anything that may destroy them. R. Yosef b. Hanin asked R. Abbahu: As for the Books of Be Abedan, may we save them from a fire or not? — Yes and No, and he was uncertain about the matter. Rav would not enter a Be Abedan, and certainly not a Be Nizrefe; Shmuel would not enter a Be Nizrefe, yet he would enter a Be Abedan. Rava was asked: Why did you not attend at the Be Abedan? A certain palm-tree stands in the way, replied he, and it is difficult for me [to pass it]. Then we will remove it? — Its spot will present difficulties to me. Mar b. Yosef said: I am one of them and do not fear them. On one occasion he went there, [and] they wanted to harm him. **Shabbos 116a** 

E.
אמר ר׳ חייא בר אבא אם יאמר לך ברא דזניתא תרין אלקים אינון, אימר ליה אנא הוא דימא אמר ר׳ חייא בר אבא אם יאמר לך ברא דזניתא תרין אלקים אינון, אנא הוא דסיני. . . . אמר רבי חייא בר אבא אם יאמר לך ברא דזניתא תרין אלקים אינון אימא ליה פנים בפנים דברו אלקים אין כתב כאן אלא דבר ד׳ עמכם. פסיקתא רבתי פרשה כא ד״ה [דבר אחר] אנכי

Rabbi Chiya bar Abba said: If the son of the adulterous woman says to you, "There are two G-ds," say to him, "I am the same G-d at the sea, I am the same G-d at Sinai." . . . Rabbi Chiya bar Abba said: If the son of the adulterous woman says to you, "There are two G-ds," say to him, "Face to face did 'elokim' [the plural form] speak unto us is *not* the wording of the Scripture, but rather 'Hashem' [the singular form] spoke unto you."

Pesikta Rabosi 21

F. אמר רבי יוחנן: כל מקום שפקרו המינים תשובתן בצידן, (בראשית א') נעשה אדם בצלמנו ואומר (בראשית ד') ויברא אלקים את האדם בצלמו. (בראשית י"א) הבא נרדה ונבלה שם שפתם - (בראשית י"א) וירד ד' לראת את העיר ואת המגדל. (בראשית ל"ה) כי שם נגלו אליו האלקים. - (בראשית ל"ה) לקל הענה אתי ביום צרתי. (דברים ד') כי מי גוי גדול אשר לו אלקים קרבים אליו כד' אלקינו בכל קראנו אליו (שמואל ב' ז') ומי כעמך כישראל גוי אחד בארץ אשר הלכו אלקים לפדות לו לעם. (דניאל ז') עד די כרסון רמיו ועתיק יומין יתיב. הנך למה לי? - כדרבי יוחנן, דאמר רבי יוחנן: אין הקדוש ברוך הוא עושה דבר אלא אם כן נמלך בפמליא של מעלה, שנאמר (דניאל ד׳) בגזרת עירין פתגמא ובמאמר קדישין שאלתא. התינח כולהי, עד די כרסון רמיו מאי איכא למימר? - אחד לו ואחד לדוד, דתניא: אחד לו ואחד לדוד, דברי רבי עקיבא, אמר לו רבי יוסי: עקיבא עד מתי אתה עושה שכינה חול? אלא: אחד לדין ואחד לצדקה. קבלה מיניה או לא קבלה מיניה? - תא שמע, דתניא: אחד לדין ואחד לצדקה, דברי רבי עקיבא, אמר לו רבי אלעזר כן עזריא: עקיבא מה לך אצל הגדה? כלך אצל נגעים ואהלות אלא: אחד לכסא, ואחד לשרפרף. כסא - לישב עליו, שרפרף - להדום רגליו. אמר רב נחמן: האי מאן דידע לאהדורי למינים כרב אידית - ליהדר, ואי לא - לא ליהדר. אמר ההוא מינא לרב אידית: כתיב (שמות כ"ד) ואל משה אמר עלה אל ד', עלה אלי מיבעי ליה אמר ליה: זהו מטטרון, ששמו כשם רבו, דכתיב (שמות כ"ד) כי שמי בקרבו. - אי הכי ניפלחו ליה - כתיב (שמות כ"ג) אל תמר בו - אל תמירני בו. - אם כן לא ישא לפשעכם למה לי? - אמר ליה: הימנותא בידן, דאפילו בפרוונקא נמי לא קבילניה, דכתיב (שמות ל"ג) ויאמר אליו אם אין פניך הלכים וגו'.

אמר ליה ההוא מינא לרבי ישמעאל ברבי יוסי: כתיב (בראשית י"ט) וד' המטיר על סדם ועל עמרה גפרית ואש מאת ד', מאתו מיבעי ליה - אמר ליה ההוא כובס: שבקיה, אנא מהדרנא ליה, דכתיב (בראשית ד') ויאמר למך לנשיו עדה וצלה שמען קולי נשי למך, נשיי מיבעי ליה אלא: משתעי קרא הכי, הכא נמי - מתשעי קרא הכי.

אמר ליה קיסר לרבן גמליאל: מי שברא הרים - לא ברא רוח, שנאמר (עמוס ד') כי הנה יוצר הרים וברא רוח. - אלא מעתה גבי אדם, דכתיב ויברא וייצר הכי נמי מי שברא זה לא ברא הרים וברא רוח. - אלא מעתה גבי אדם, דכתיב ויברא וייצר הכי נמי מי שברא זה? שנאמר (תהלים זה? טפח על טפח יש בו באדם, ושני נקבים יש בו, מי שברא זה לא ברא זה? שנאמר (תהלים צ"ד) הנטע אזן הלא ישמע ואם יצר עין הלא יביט? - אמר ליה: אין. - אמר ליה: ובשעת מיתה כולן נתפייסו? סנהדרין לח:,לט.

R. Yochanan said: In all the passages which the Minim have taken [as grounds] for their heresy, their refutation is found near at hand. Thus: Let us make man in our image, — And G-d created [sing.] man in His own image; Come, let us go down and there confound their language, — And the L-rd came down [sing.] to see the city and the tower; Because there were revealed [plur.] to him G-d, — Unto G-d who answereth [sing.] me in the day of my distress; For what great nation is there that hath G-d so nigh [plur.] unto it, as the L-rd our G-d is [unto us] whensoever we call upon Him [sing.]; And what one nation in the earth is like thy people, [like] Israel, whom G-d went [plur.] to redeem for a people unto himself [sing.], Till thrones were placed and one that was ancient did sit.

Why were these necessary? To teach R. Yochanan's dictum; viz.: The Holy One, blessed be He, does nothing without consulting His Heavenly Court, for it is written, The matter is by the decree of the watchers, and the sentence by the word of the Holy Ones. Now, that is satisfactory for all [the other verses], but how explain Till thrones were placed? — One [throne] was for Himself and one for David. Even as it has been taught: One was for Himself and one for David: this is R. Akiba's view. R. Yosei protested to him: Akiba, how long will thou profane the Shechinah? Rather, one [throne] for justice, and the other for mercy. Did he accept [this answer] from him or not? Come and hear! For it has been taught: One is for justice and the other for charity; this is R. Akiba's view. Said R. Eleazar b. Azariah to him: Akiba, what hast thou to do with Aggada? Confine thyself to [the study of] Nega'im and Ohaloth. But one was a throne, the other a footstool: a throne for a seat and a footstool in support of His feet.

R. Nahman said: He who is as skilled in refuting the Minim as is R. Idith, let him do so; but not otherwise. Once a Min said to R. Idith: It is written, And unto Moses He said, Come up to the L-rd.-But surely it should have stated, Come up unto me! — It was Metatron-[who said that], he replied, whose name is similar to that of his Master,-for it is written, For my name is in him.-But if so, [he retorted,] we should worship him! The same passage, however, — replied R. Idith says: Be not rebellious-against him, i.e., exchange Me not for him. But if so,-why is it stated: He will not pardon your transgression?-He answered: By our truth-we would not accept him even as a messenger,-for it is written, And he said unto Him, If Thy [personal] presence go not etc.

A Min once said to R. Yishmael b. Yosei: It is written, Then the L-rd caused to rain upon Sodom and Gomorrah brimstone and fire from the L-rd: but from him should have been written! A certain fuller said: Leave him to me, I will answer him. [He then proceeded:] It is written, "And Lamech said to his wives, Ada and Zillah, Hear my voice, ye wives of Lamech:"

Again the Emperor said to Rabban Gamliel, 'He who created the mountains did not create the wind, for it is written, For lo, there is a former of mountains and creator of wind.' According to this reasoning, when we find it written of Adam, "And He created." . . . and, "And he formed" would you also say that He who created this [one limb] did not create that [another limb]? Further there is a part of the human body just a handbreadth square, which contains two holes, and because it is written, He that planteth ear, shall he not hear; he that formeth the eye, shall he not see? would you maintain there too that He who created the one did not create the other? 'Even so,' he answered. 'Yet,' he [Rabban Gamliel] rejoined, 'at death both are brought to agree!' **Sanhedrin 38b,39a** 

# III. Assimilation

אמר ליה קיסר לרבי תנחום: תא ליהוו כולן לעמא חד. - אמר: לחיי, אנן דמהלינן לא מצינן מיהוי כוותייכו, אתון מהליתו, והוו כוותן - אמר ליה: מימר - שפיר קאמרת, מיהו כל דזכי למלכא - לשדיוה לביבר, שדיוה לביבר ולא אכלוה. אמר ליה ההוא מינא: האי דלא אכלוה - משום דלא כפין הוא, שדיוה ליה לדידיה - ואכלוה. סנהדרין לט.

The Emperor proposed to R. Tanhum, 'Come, let us all be one people.' 'Very Well,' he answered, 'but we who are circumcised cannot possibly become like you; do ye become circumcised and like us.' The Emperor replied: 'You have spoken well; nevertheless, anyone who gets the better of the king [in debate] must be thrown into the vivarium. So they threw him in, but he was not eaten. Thereupon a heretic remarked: 'The reason they did not eat him is that they are not hungry.' They threw him [the heretic] in, and he was eaten. **Sanhedrin 39a** 

B.
כך האומות העולם מונין לישראל ואומרים להם עד מתי אתם מתים על אלקיכם ונהרגים עליו ונותנים נפשיכם עליו, כמה פורעניות הוא מביא עליכם [כמה] בוזזים מכם כמה מלכיות הוא מביא עליכם, שובו לכם אצלינו ואנו עושים אתכם דוכסים ואיפרכים ואסטרטלים, וישראל נכנסים לתוך בתי כנסיות ולתוך בתי מדרשות ופותחים ספר תורה וקורין בו ופניתי אליכם והפריתי [אתכם] והרביתי אתכם [וגו'] (ויקרא כ"ו ט') ונתתי משכני בתוככם ולא תגעל נפשי אתכם (שם שם /ויקרא כ"ו/ י"א) ומתנחמים, למחר כשיבא הקץ, הקדוש ברוך הוא אומר לישראל בניי תמיה אני האיך המתנתם לי כל השנים הללו, וישראל אומרים לפניו אילולי תורתיך שכתבת לנו כבר היו אומות העולם מאבדים אותנו ממך, הדא היא דכתב זאת אשיב אל לבי על כן אוחיל לו (איכה ג' כ"א) וכן דוד אמר לולי תורתך שעשועי אז אבדתי בעניי (תהלים קי"ט צ"ב). פסיקתא רבתי פרשה כא

The nations of the world try to influence the Jews by telling them: How long are you going to die for your G-d, and be murdered, and give up your life for him? So many punishments does He bring upon you! How much is looted from you! How many nations does He bring upon you! Return unto us and we will make you the highest officers and men of power! And the Jews enter their synagogues and houses of learning and open the Sefer Torah and read (Leviticus 26), "And I will turn My face unto you and I will multiply you. And I will place my dwelling place in your midst and My Spirit will no longer reject you." And they thus become consoled. In the future when the End of Days will come, the Holy One, blessed be He, will ask the Jews: I am puzzled. How did you wait for Me all those years? And the people of Israel will reply: Had it not been for your Torah which You wrote for us, the nations of the world would have long taken us away from You. This is the meaning of the verse (Eichah 3:21), "I will take this to heart. Therefore I long for you." And so too does David say, "If not for your Torah, I would be destroyed in my suffering."

Pesikta Rabosi 21

# IV. Rabbi Abahu - The Sage of Caesaria

A.

טוב אשר תאחוז בזה, זה מקרא, וגם מזה אל תנח ידך זה משנה, כי ירא אלקים יצא את כולם כגון רבי אבהו דקיסרין. קהלת רבה פרשה ז

(Koheles 7:18) "It is best to take hold of this," refers to Scripture. "And also from that do not withdraw your hand," refers to Mishna. "For he that fears G-d shall fulfill them all," is best typified by Rabbi Abahu. **Midrash Koheles Rabbah 7:18** 

B.
רבי אבהו נחת לטיבריא חמוניה תלמידוי דרבי יוחנן אפוי נהירן אמרון קומי ר' יוחנן אשכח רבי אבהו נחת לטיבריא חמוניה תלמידוי דרבי יוחנן אפוי נהירן אמר לון דילמא אורית' חדתא שמעתה ר' אבהו סימה אמר לון למה אמרון ליה אפוי נהירן אמר לון דילמא וקרא עלוי חכמת אדם סליק לגבי' אמ' ליה מאי אוריתא חדתא שמעת א"ל תוספתא עתיקתא וקרא עלוי חכמת אדם תאיר פניו. תלמוד ירושלמי שבת ח:א

When Rabbi Abahu went down to Tiberias, the [other] disciples of Rabbi Yochanan saw him with a shining countenance. They told Rabbi Yochanan that it seems that Rabbi Abahu found a treasure. He said to them, "Perhaps he heard something new of Torah." They came up to him and asked him, "What new thing of Torah have you heard?" He replied, "An old [recently discovered] Tosefta." He applied to him the following verse, "The wisdom of person is the light of his face." (Koheles 8:1)

Talmud Yerushalmi Shabbos 8:1

C.

אתקין רבי אבהו בקסרי: תקיעה, שלשה שברים, תרועה, תקיעה. ראש השנה לד.

R. Abbahu prescribed in Caesarea that there should be a teki'ah, three shebarim, a teru'ah and a teki'ah. **Rosh HaShanah 34a** 

D.

אכריז רבי אבהו בקיסרי: קירבי דגים ועוברן ניקחין מכל אדם, חזקתן אינן באים אלא מפלוסא ואספמיא. ע"ז לט.

R. Abbahu announced in Caesarea that fish-entrails and fish-roe may be purchased from anybody since the presumption is that they only come from Pelusium and Aspamia. **Avodah Zarah 39a** 

E.

אמר רבי אבהו: מריש הוה אמינא עינותנא אנא, כיון דחזינא ליה לרבי אבא דמן עכו דאמר איהו חד טעמא ואמר אמוריה חד טעמא ולא קפיד, אמינא לאו עינותנא אנא. ומאי עינוותנותיה דרבי אבהו? דאמרה לה דביתהו דאמוריה דרבי אבהו לדביתיה דרבי אבהו: הא דידן לא צריך ליה לדידך, והאי דגחין וזקיף עליה, יקרא בעלמא הוא דעביד ליה אזלא דביתהו ואמרה ליה לרבי אבהו, אמר לה: ומאי נפקא ליך מינה? מיני ומניה יתקלס עילאה. ותו, רבי אבהו אימנו רבנן עליה לממנייה ברישא, כיון דחזיה לר' אבא דמן עכו דנפישי ליה בעלי חובות, אמר להו: איכא רבה. ר' אבהו ור' חייא בר' אבא איקלעו לההוא אתרא, רבי אבהו דרש באגדתא, רבי חייא בר אבא דרש בשמעתא, שבקוה כולי עלמא לרבי חייא בר אבא ואזול לגביה דר' אבהו, חלש דעתיה. אמר ליה: אמשל לך משל, למה הדבר דומה? לשני בני אדם, אחד מוכר אבנים טובות ואחד מוכר מיני סידקית, על מי קופצין, לא על זה שמוכר מיני סידקית? כל יומא הוה מלוה רבי חייא בר אבא לרבי אבהו עד אושפיזיה, משום יקרא דבי קיסר, ההוא יומא אלויה רבי אבהו לרבי חייא בר אבא עד אושפיזיה, ואפילו הכי לא איתותב דעתיה מיניה. סוטה מ.

R. Abbahu also said: At first I used to think that I was humble; but when I saw R. Abba of Acco offer one explanation and his Amora offer another without his taking exception, I considered that I was not humble. How did R. Abbahu display humility? — The wife of R. Abbahu's Amora said to R. Abbahu's wife, 'My husband has no need of [instruction from] your husband; and when he bends down and straightens himself, he merely pays him respect'. R. Abbahu's wife went and reported this to him, and he said to her, 'Why worry about it? Through me and him the All-Highest is praised'. Further, the Rabbis decided to appoint R. Abbahu as principal [of the Academy]; but when he saw that R. Abba of Acco had numerous creditors [pressing for payment], he said to the Rabbis, 'There is a greater [scholar than I for the office]'. R. Abbahu and R. Hiyya b. Abba once came to a place; R. Abbahu expounded Aggada and R. Hiyya b. Abba expounded legal lore. All the people left R. Hiyya b. Abba and went to hear R. Abbahu, so that the former was upset. [R. Abbahu] said to him: 'I will give you a parable. To what is the matter like? To two men, one of whom was selling precious stones and the other various kinds of small ware. To whom will the people hurry? Is it not to the seller of various kinds of small ware?' Everyday R. Hiyya b. Abba used to accompany R. Abbahu to his lodging-place because he was esteemed by the Imperial house; but on that day R. Abbahu accompanied R. Hiyya b. Abba to his lodging-place, and still his mind was not set at rest. Sotah 40a

V. Rabbi Abahu - Protector of His People

A.

ונשוא פנים <sup>-</sup> זה שנושאין פנים לדורו בעבורו, למעלה <sup>-</sup> כגון רבי חנינא בן דוסא, למטה <sup>-</sup> כגון רבי אבהו בי קיסר. חגיגה יד.

'And a man of rank' — this means one for whose sake favour is shown to his [entire] generation, like R. Chanina b. Dosa, for instance, on high; [or] below, like R. Abbahu at the court of Caesar. **Chagiga 14a** 

В.

ר' אבהו כי הוה אתי ממתיבתא לבי קיסר, נפקן אמהתא דבי קיסר לאפיה ומשרין ליה הכי: רבא דעמיה ומדברנא דאומתיה, בוצינא דנהורא, בריך מתייך לשלם. כתובות יז.

When R. Abbahu came from the Academy to the court of the Emperor, hand-maids from the Imperial house went out towards him and sang before him thus, 'Prince of his people, leader of his nation, shining light, blessed be thy coming in peace!' **Kesubos 17a** 

C.

שופריה דרב כהנא מעין שופריה דרבי אבהו, שופריה דרבי אבהו מעין שופריה דיעקב אבינו, שופריה דיעקב אבינו מעין שופריה דאדם הראשון. בבא מציעא פד.

R. Kahana's beauty is a reflection of R. Abbahu's; R. Abbahu's is a reflection of our Father Jacob's; our Father Jacob's was a reflection of Adam's. **Bava Metzia 84a** 

D.

ר' אבהו הוה קאי בי באני, הוו סמכי ליה תרי עבדי, איפחית בי באני מתותיה, איתרמי לי' עמודא סליק ואסקינהו. כתובות סב.

R. Abbahu was once standing in a bath house, two slaves supporting him, when [the floor of] the bath house collapsed under him. By chance he was near a column [upon which] he climbed taking up the slaves with him. **Kesubos 62a** 

E.

תיב רבי אבהו וקאמר לה להא שמעתא משמיה דרבי יוחנן. אהדרינהו רבי אמי ורבי אסי לאפייהו. איכא דאמרי רבי חייא בר אבא אמרה ואהדרינהו רבי אמי ורבי אסי לאפייהו. מתקיף לה רב פפא: בשלמא רבי אבהו - משום יקרא דבי קיסר, אלא לרבי חייא בר אבא נימרו ליה מימר: לא אמר רבי יוחנן הכי. יומא עג.

R. Abbahu was sitting and reporting this teaching in the name of R. Yochanan, whereupon R. Ammi and R. Assi averted their faces. (Some say it was R. Hiyya b. Abba who reported this teaching, whereupon R. Ammi and R. Assi averted their faces). To this R. Papa demurred: Granted [that they could not say anything against] R. Abbahu, because of the high regard the Imperial house had for him, but as for R. Hiyya b. Abba, they should have told him explicitly that R. Yochanan had not said so! **Yoma 73a** 

F.

רבי אבא בריה דרבי חייא בר אבא ורבי זירא הוו קיימי בשוקא דקיסרי אפתחא דבי מדרשא, נפק רבי אמי אשכחינהו, אמר להו: לאו אמינא לכו בעידן בי מדרשא <sup>-</sup> לא תקימו אבראי, דילמא איכא אינש דמיצטרכא ליה שמעתא, ואתי לאיטרודי. חולין פו:

R. Abba the son of R. Chiya b. Abba and R. Zera were standing in the open square in Caesarea at the entrance of the Beth-Hamidrash. R. Ammi came out and found them standing there and said, "Have I not told you that during sessions at the House of Study you shall not stand outside?" **Chulin 86b** 

אמר רבי אבהו ואני לא שאלני רבן גמליאל בר' מהו לילך ליריד ואסרתי לו והתני הולכין ליריד ולוקחין משם עבדי' ושפחות ר"ל אמר לא סוף דבר עבדי' ישראל אלא אפי' גוים מפני שמקרבן תחת כנפי השכינה מאי כדון ר"ג אדם קטן היה וביקש ר' אבהו לגודרו. תלמוד ירושלמי עבודה זרה א:א

Rabbi Abahu said, "Behold, Rabban Gamliel (V) asked me the question if it is permitted to go to the fair [run by pagans] and I forbade him." But didn't we learn that one is allowed to to go to such a fair and purchase male and female slaves and Resh Lakish explained that it does not refer solely to Jewish slaves but even to non Jews because in the process we are bringing them under the wings of the Divine Presence? The reason [Rabbi Abahu] ruled so is because Rabbi Gamliel was a man of diminished stature and Rabbi Abahu wanted to set special rules to keep him in line. **Talmud Yerushalmi Avodah Zarah 1:1** 

# VI. Rabbi Abahu and the Minim

A.

אמר רבי אבהו אם יאמר לך אדם אל אני מכזב הוא בן אדם אני סופו לתהות בו שאני עולה לשמים ההוא אמר ולא יקימינה. תלמוד ירושלמי תענית ב:א

Rabbi Abahu said: If someone tells you, "I am G-d," he is a liar. [If he tells you,] "I am the [saintly] son of man," the end will be that you will be disappointed in him. [If he tells you,] "I am going to rise to heaven", he is just talking and will not fulfill it. **Talmud Yerushalmi Taanis 2:1** 

B.
אנכי ד' אלקיך א"ר אבהו משל למלך בשר ודם מולך ויש לו אב או אח, אמר הקב"ה אני איני אני ד' אלקיך א"ר אבהו משל למלך בשר ודם מולך ויש לו אלקים שאין לי אח. שמות כן אני ראשון שאין לי אב ואני אחרון שאין לי בן ומבלעדי אין אלקים שאין לי אח. שמות רבה פרשה כט

"I am the L-rd your G-d" (Exodus 20:2) Rabbi Abahu said: It is analogous to a mortal king who rules and yet has a father or brother. The Holy One, blessed is He, is different. (Isaiah 44:6) "I am first," I have no father. "I am last," I have no son. "And without me there is no G-d," I have no brother. **Shemos Rabbah 29:4** 

C.

משתבח להו ר' אבהו למיני ברב ספרא דאדם גדול הוא, שבקו ליה מיכסא דתליסר שנין. יומא חד אשכחוהו, אמרו ליה, כתיב: (עמוס ג) רק אתכם ידעתי מכל משפחות האדמה על כן אפקוד עליכם את כל עונותיכם, מאן דאית ליה סיסיא - ברחמיה מסיק ליה? אישתיק ולא אמר להו ולא מידי. רמו ליה סודרא בצואריה וקא מצערו ליה. אתא רבי אבהו אשכחינהו, אמר להו: אמאי מצעריתו ליה? אמרו ליה: ולאו אמרת לן דאדם גדול הוא? [ולא ידע למימר לן פירושא דהאי פסוקא] אמר להו: אימר דאמרי לכו - בתנאי, בקראי מי אמרי לכו אמרו ליה: מ"ש אתון דידעיתון? אמר להו: אנן דשכיחינן גביכון - רמינן אנפשין ומעיינן, אינהו לא מעייני. אמרו ליה: לימא לן את, אמר להו: אמשול לכם משל, למה"ד? לאדם שנושה משני בנ"א, אחד אוהבו ואחד שונאו, אוהבו - נפרע ממנו מעט מעט, שונאו - נפרע ממנו בבת אחת. ע"ז ד.

R. Abbahu commended R. Safra to the Minim as a learned man, and he was thus exempted by them from paying taxes for thirteen years. One day, on coming across him, they said to him; 'It is written: You only have I known [or loved] from all the families of the earth; therefore I will visit upon you all your iniquities; if one is in anger does one vent it on one's friend?' But he was silent and could give them no answer; so they wound a scarf round his neck and tortured him. When R. Abbahu came and found him [in that state] he said to them, Why do you torture him? Said they, 'Have you not told us that he is a great man? he cannot explain to us the meaning of this verse!' Said he, 'I may have told you [that he was learned] in Tannaitic teaching; did I tell you [he was learned] in Scripture?' — 'How is it then that you know it?' they contended. 'We,' he replied. 'who are frequently with you, set ourselves the task of studying it thoroughly, but others do not study it as carefully.' Said they, 'Will you then tell us the meaning?' 'I will explain it by a parable.' he replied. 'To what may it be compared? To a man who is the creditor of two persons, one of them a friend, the other an enemy; of his friend he will accept payment little by little, whereas of his enemy he will exact payment in one sum!' Avodah Zarah 4a

D.

והא רבי אבהו דאדם חשוב הוה, ורמא ליה יעקב מינאה סמא אשקיה, ואי לא רבי אמי ורבי אסי דלחכוהו לשקיה, פסקיה לשקיה דרבי יוחנן רופא מומחה הוה. דרבי אבהו נמי רופא מומחה הוה שאני רבי אבהו, דמוקמי ביה מיני בנפשייהו (שופטים טז) תמות נפשי עם פלשתים. ע"ז כח.

What about R. Abbahu, who too was a distinguished man, yet Jacob the Min prepared for him a medicine for his leg, and were it not for R. Ammi and R. Asi who licked his leg, he would have cut his leg off? — The one [who attended] R. Yochanan was an expert physician. — So too was that of R. Abbahu, an expert physician! — It was different in the case of R. Abbahu, for Minim adopt the attitude of "Let me die with the Philistines" (Judges 16:30). **Avodah Zarah 28a** 

# VI. The Death of Rabbi Abahu

כד דמך ר' אבהו בכן עמודיא דקיסרין אמרין כותיא לית אינון אלא מריעין אמר לון ישר' ידעין רחיקייא כמה דקריביא מריעין רבי אבהו מי דמך עברון קומוי י"ג נהרין דאפרסמון אמר לון כל אילין למאן אמרו ליה דידך אמר לון וכל אילין דאבהו ואני אמרתי לריק יגעתי וגו' הקב"ה מראה להן לצדיקים מתן שכרן בעולם הזה ונפשם שביעה והן ישינין להן למלך שעשה סעודה וצר כל מיני סעודה במפה כיון שנכנסו האורחין ראו אותו ונפשם שביעה וישנו להן. תלמוד ירושלמי עבודה זרה ג:א

When Rabbi Abahu died, the very pillars of Caesaria wept. The Samaritans [Minim] claimed that they were rejoicing. The Jews replied [sarcastically], "The distant ones (the pillars?) know how to rejoice just like those that are close (the Minim?).

When Rabbi Abahu died, [he saw in a vision that] thirteen rivers of Apharsimon (a rare fragrant oil) appeared to flow before him. He said to them, "Who are these for?" They replied, "For you." He said to them, "All of these for Abahu, and I thought that "for naught did I labor" (Isaiah 49:4).

The Holy One, blessed is He, shows the righteous their reward while they're still in this world and their soul is satisfied and then they sleep. This is akin to a king that made a banquet and wrapped all the kinds of things that were to be served in a tablecloth. As soon as the guests walk in, they view the spectacle and their soul is satisfied and they then can rest [before the meal]. **Talmud Yerushalmi Avodah Zarah 3:1**